

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 58 70
F: 01 428 58 71
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Številka: 0101-11/2016/13 (4-01)
Datum: 22. 2. 2016

POROČILO O DELU INŠPEKTORATA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA NOTRANJE ZADEVE ZA LETO 2015

Ljubljana, februar 2016

KAZALO VSEBINE:

1	Uvodna pojasnila	3
2	Povzetek ključnih kazalcev delovanja	3
3	Inšpekcijski nadzori po področjih dela.....	7
3.1	Področje zasebnega varovanja	7
3.2	Orožje, eksploziva in pirotehnični izdelki	11
3.3	Varnost in red na smučiščih.....	14
3.4	Detektivska dejavnost	15
3.5	Tajni podatki.....	16
4	Skupni inšpekcijski ukrepi, upravni postopki	16
5	Skupni pregled prekrškovnih postopkov	18
6	Zaključek.....	19

1 Uvodna pojasnila

Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve (v nadaljevanju IRSNZ) je organiziran na državni ravni kot sedežni organ – brez regijskih izpostav, inšpektorji pa svoja pooblastila izvršujejo po celotni državi. IRSNZ opravlja inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem zakonov in podzakonskih aktov, sprejetih na njihovi podlagi na naslednjih področjih:

- zasebno varovanje;
- orožje, eksplozivi in pirotehnični izdelki;
- detektivska dejavnost;
- varnost in red na smučiščih;
- fizično varovanje jedrskih objektov ter jedrskih in radioaktivnih snovi;
- tajni podatki.

Inšpektorji na podlagi Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14, v nadaljevanju ZIN) pri izvajanju inšpekcijskega nadzora preverjajo izvajanje določb materialnih predpisov. Poleg ZIN-a sta temeljna postopkovna zakona tudi Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13 in 111/13, v nadaljevanju ZP-1) in Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju ZUP). Ko pri opravljanju svojega dela ugotovijo odstopanja od predpisov, neskladja, nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki so sistemske narave, je naloga inšpektorjev tudi dajanje pobud in oblikovanje predlogov za spremembe ali dopolnitve predpisov.

IRSNZ v primerih kršitev predpisov s področja inšpekcijskega nadzora opravlja tudi naloge prekrškovnega organa. Dodatno IRSNZ izvaja tudi naloge prekrškovnega organa izven obsega inšpekcijskega nadzora, in sicer na podlagi naslednjih materialnih predpisov: Zakona o osebnem imenu, Zakona o matičnem registru, Zakona o osebni izkaznici, Zakona o potnih listinah, Zakona o društvih, Zakona o prijavi prebivališča, Zakona o političnih strankah, Zakona o volitvah v državni zbor, Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, Zakona o občinskem redarstvu, Zakona o volilni in referendumski kampanji ter Zakona o lokalnih volitvah.

Poslanstvo IRSNZ se odraža v tem, da so vsi zaposleni dolžni nenehno skrbeti za zakonito, kakovostno in učinkovito izvajanje inšpekcijskega nadzora in nalog prekrškovnega organa zaradi varstva javnega interesa, izraženega z zakoni in podzakonskimi predpisi, ki spadajo v pristojnost IRSNZ.

Vizija IRSNZ je, da so vsi zaposleni dolžni, s skrbnim vzdrževanjem in nenehnim izboljševanjem vseh poslovnih procesov v IRSNZ, predvsem s preventivnim delovanjem, zagotavljati učinkovitost in prepoznavnost organa z visoko stopnjo zaupanja javnosti v njegovo delo.

Temeljna cilja delovanja IRSNZ v letu 2015 sta bila predvsem:

- **okrepitev sistematičnega inšpekcijskega nadzorstva v problematična področja,**
- **hitro reševanje prekrškovnih postopkov.**

Rezultati dela kažejo, da je IRSNZ v letu 2015 uspešno realiziral oba cilja, poleg tega pa ključni kazalci poslovanja izkazujejo učinkovito in uspešno delovanje organa.

2 Povzetek ključnih kazalcev delovanja

IRSNZ je cilje za leto 2015 opredelil v Letnem načrtu dela. Z vidika aktualne problematike in zagotavljanja javnega interesa v odnosu do življenja, zdravja in premoženja ljudi, so bile prioritete dela IRSNZ s področja inšpekcijskih nadzorov usmerjene predvsem v:

- nočne lokale in diskoteke, kjer se prirejajo javne prireditve;
- večje javne prireditve (športne in zabavne) po celotni državi;
- zasebno varnostne subjekte – podjetja;

- varovanje prevoza denarja in drugih vrednostnih pošiljk;
- pripravo in izvedbo ognjemetov;
- distribucijo, skladiščenje in prodajo pirotehničnih izdelkov;
- delovanje strelšč, zlasti nad problematičnimi, vključno z nadzori strelskih tekem;
- proizvodnjo in prometa z orožjem;
- nadzor nad subjekti, ki posedujejo orožne posestne listine in imajo v posesti več kosov orožja;
- zagotavljanje varnosti in reda na smučiščih s poudarkom na delu nadzornikov na smučiščih;
- izvajanje detektivske dejavnosti, s poudarkom na ugotavljanju izvajanja te dejavnosti brez ustrezne licence;
- varovanje in poslovanje s tajnimi podatki.

Z Letnim načrtom IRSNZ za leto 2015 je bilo predvideno, da bo izvedeno okvirno med 530 in 560 inšpekcijskih nadzorov. Postavljeno število je bilo zgolj informativno, saj je bilo potrebno tekom leta upoštevati število prejetih prijav, kot tudi aktualno problematiko na določenih področjih dela. Glede na postavljene prioritete dela je bilo delo usmerjeno v inšpekcijsko nadzorstvo nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje zasebnega varovanja.

Predvsem se je okrepilo inšpekcijsko nadzorstvo nad organiziranjem javnih prireditev tako v nočnih lokalih kot na prostem. Podrobneje se je nadziralo zasebno varnostne subjekte, predvsem glede izpolnjevanja ustreznih pogojev za opravljanje različnih vrst varovanj, poudarek je bil dan tudi nadzorom nad varovanjem prevoza denarnih in drugih vrednostnih pošiljk.

Posebna skrb se je namenila nadzoru strelšč, kjer je bila tudi zaznana problematika. Podanih je bilo več prijav. Prijave so podali posamezni prizadeti občani, civilne iniciative – združenja. Izvedeni so bili tudi nadzori na področju pirotehnik, in sicer predvsem v decembrskem času, ko je področje najbolj aktualno.

V zimski sezoni so bili izvedeni nadzori glede zagotavljanja varnosti na smučiščih. Bolj pogosto so bili inšpektorji prisotni na smučiščih v času počitnic, ko so bila smučišča najbolj obiskana.

Skozi celo leto so se inšpekcijski nadzori konstantno izvajali na področju orožja in eksploziva ter detektivske dejavnosti in tajnimi podatki. Vse prejete prijave in pobude za inšpekcijske nadzore so bile obravnavane takoj in bile rešene v tekočem letu.

Ob koncu leta je potekal zakonodajni referendum glede družinskega zakonika. V zvezi s tem je IRSNZ spremljal kršitve glede volilne kampanje in volilnega molka. Glede kršitev volilnega molka je bilo skupaj prejetih 106 obvestil oziroma prijav, pri čemer je bilo v 62 primerih ugotovljeno, da ne gre za kršitve volilnega molka oziroma so se obvestila in prijave nanašale na zadeve, ki so že bile v obravnavi v okviru spremljanja kršitev volilne kompanije. Največ prijav se je nanašalo na različne objave v spletnih omrežjih.

Preglednica 1: Število inšpekcijskih nadzorov po področjih in letih 2011-2015

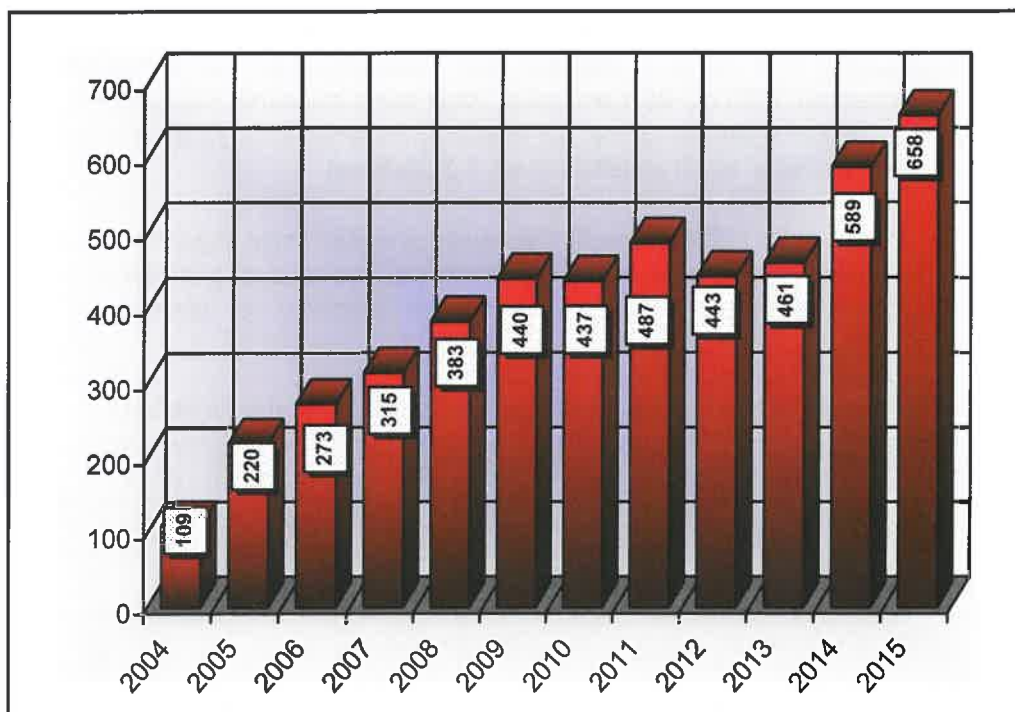
Področje	Leto	2011	2012	2013	2014	2015
Zasebno varovanje		347	290	297	392	416
Orožje, eksplozivi in pirotehnični izdelki		72	96	101	135	165
Varnost na smučiščih		35	20	32	22	32
Detektivska dejavnost		20	23	26	32	37
Tajni podatki		13	14	5	8	8
Skupaj		487	443	461	589	658

Največ inšpekcijskih nadzorov je IRSNZ opravil na področju zasebnega varovanja (416), nato pa na področju orožja, eksplozivov in pirotehničnih izdelkov (165). Na obeh področjih se je število inšpekcijskih nadzorov povečalo, predvsem iz razloga, ker je bilo na teh dveh področjih podanih tudi največ prijav oziroma pobud državljanov.

V skupnem pogledu se je število izvedenih inšpekcijskih nadzorov v letu 2015 (658) povečalo za dobrih 10 odstotkov v primerjavi z letom 2014 (589). Glavna razloga za povečanje števila inšpekcijskih nadzorov sta predvsem v optimizaciji delovnih procesov in s tem izboljšanju zmožnosti organa za večjo učinkovitost in odzivnosti. Prav tako so razlogi v povečani problematiki, predvsem na področju zasebnega varovanja in orožja (prijave glede strelišč), eksplozivov in pirotehničnih izdelkov.

Pri izvedbi posameznih inšpekcijskih nadzorov je potrebno opozoriti, da so bili nekateri zelo kompleksni in so trajali več dni ali celo več mesecev, predvsem nadzori pirotehnik, tajnih podatkov in posameznih zasebno varnostnih družb. V spodnjem prikazu je razvidno število inšpekcijskih nadzorov, ki jih je IRSNZ opravil po posameznih letih od ustanovitve organa v letu 2004.

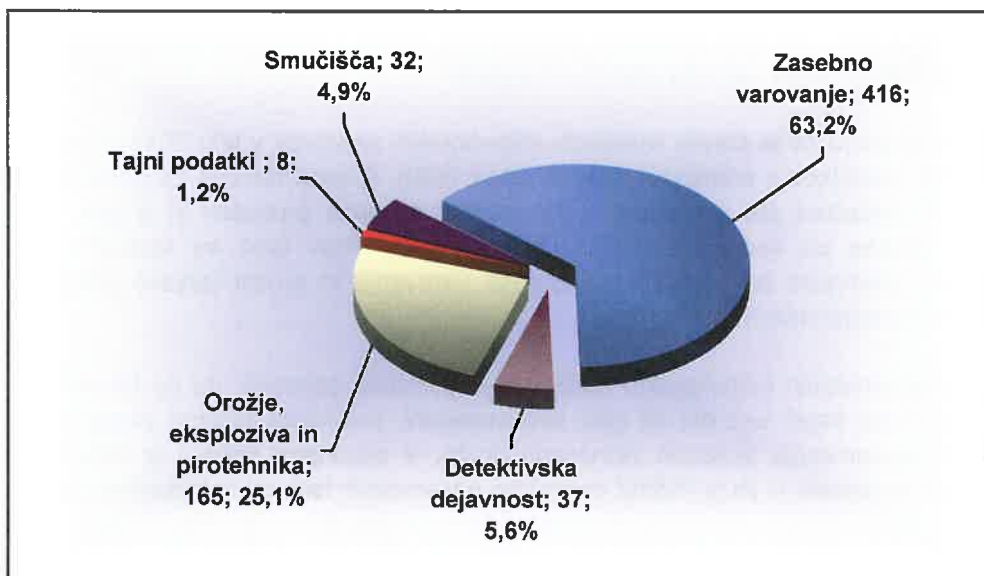
Graf 1: Število inšpekcijskih nadzorov v obdobju 2004 - 2015

Iz pregleda je razvidno konstantno naraščanje števila inšpekcijskih nadzorov z izjemo v letu 2010 in 2012. Največji porast je zaznan v letu 2014 in 2015, čeprav je število zaposlenih bistveno manjše kot v preteklih letih.

V letu 2015 je bilo skupaj izvedenih 658 inšpekcijskih nadzorov, v okviru katerih je bilo opravljenih 678 inšpekcijskih pregledov. V nekaterih primerih so namreč inšpektorji opravili ponovni nadzor, ali pa so po vsebini preverili dva področja oziroma predpisa. Podroben pregled deleža inšpekcijskih nadzorov po posameznih področjih dela v letu 2015, je razviden iz spodnjega grafa.

Graf 2: Delež inšpekcijskih nadzorov po posameznih področjih v letu 2015

Iz pregleda je razvidno, da je bilo največ inšpekcijskih nadzorov opravljenih na področju zasebnega varovanja (416 oz. 63,2 odstotka vseh nadzorov) nato pa na področju orožja, eksploziva in pirotehnike (165 oz. 25,1 odstotka). Sledi delež izvedenih inšpekcijskih nadzorov na področju detektivske dejavnosti (37 oz. 5,6 odstotka), na smučiščih (32 oz. 4,9 odstotka) ter najmanjši delež na področju tajnih podatkov (8 oz. 1,2 odstotka).

IRSNZ je skladno z Letnim načrtom izvajal tudi naloge prekrškovnega organa in sicer v okviru inšpekcijskih postopkov, dodatno pa je izvajal prekrškovne postopke na področjih, kjer je samo prekrškovni organ. Število in struktura prekrškovnih odločitev je razvidna iz spodnje preglednice.

Preglednica 2: Število in struktura prekrškovnih odločitev* po letih 2010-2015

Prekrškovne odločitve	2011	2012	2013	2014	2015
Odločba o prekršku (globa)	349	247	340	240	191
Plačilni nalog	41	37	18	24	18
Odločba o prekršku (opomin)	320	05	232	254	234
Opozorilo za storjen prekršek po ZP-1	9	8	77	162	192
Prekrškovne odločitve skupaj	719*	489	590	680	635

*v letu 2011 je bilo tudi bistveno večji delež kršitev s področja prometa, ki so v nadaljevanju prešle pod okrilje prometnega inšpektorata

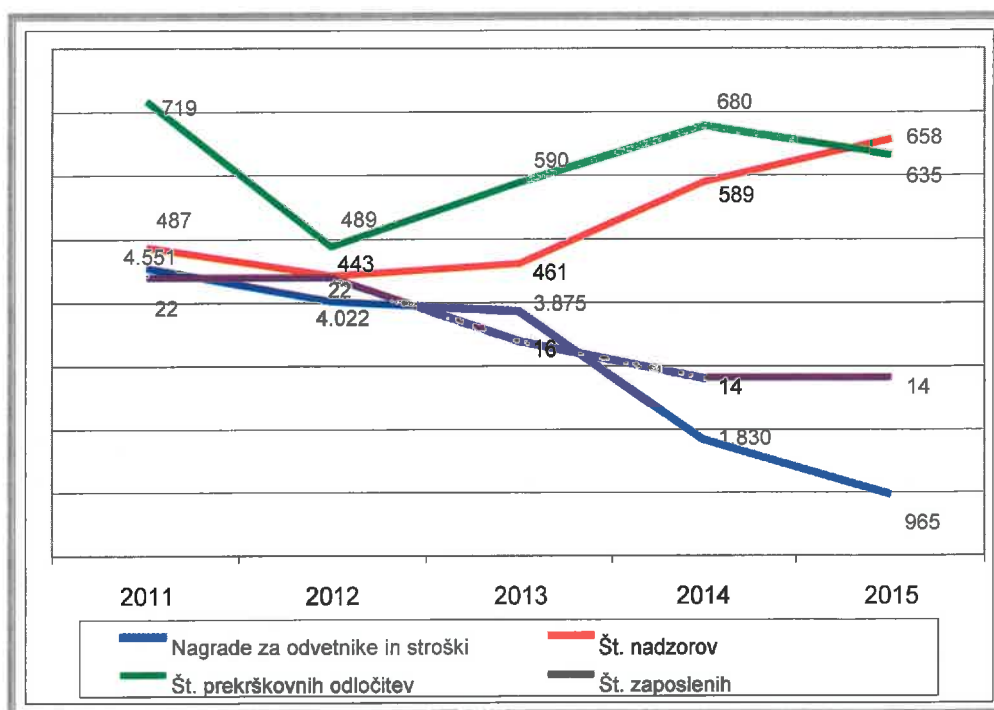
Iz preglednice je razvidno, da se je število prekrškovnih odločitev v letu 2015 (635) zmanjšalo v primerjavi s preteklim letom (2014 – 680). Stanje ni problematično, saj so inšpektorji v postopkih dejansko zaznali manj kršitev, poleg tega pa je organ prejel manj predlogov za uvedbo postopkov o prekršku s strani upravičenih predlagateljev. Povečalo se je tudi število izrečenih pisnih in ustnih opozoril v letu 2015 (192) v primerjavi z letom 2014 (162), kar je tudi skladno s poslanstvom delovanja inšpekcijskih služb, ki morajo v prvi vrsti izvajati in odrejati ukrepe za pravilno in s predpisi skladno delovanje zavezancev. Zavezanci so namreč v veliki večini že med samim inšpekcijskim postopkom odpravili nepravilnosti ali pomanjkljivosti, s tem pa je bil dosežen namen inšpekcijskega nadzora.

Bistven napredek na področju izvajanja nalog prekrškovnega organa je v tem, da je organ uspel odpraviti vse zaostanke iz preteklih let in da so odločitve inšpektorjev hitre in brez nepotrebne odlašanja. S tem je bil dosežen cilj v Letnem načrtu, ki se je navezoval na hitro reševanje prekrškovnih zadev.

V letu 2015 je bilo v IRSNZ skupaj zaposlenih 16 oziroma ob koncu leta 17 javnih uslužbencev, od tega 15 inšpektorjev. V primerjavi s preteklimi leti gre za konstanten padec števila zaposlenih, bistveno pa se je število zaposlenih zmanjšalo v letu 2012 (iz 22 na 16 zaposlenih). S prihodom novega inšpektorja (15. 9. 2015) se je stanje sicer nekoliko izboljšalo, vendar še vedno prihaja do motenj v delovnem procesu. IRSNZ pokriva namreč številna vsebinsko zelo različna področja dela, poleg tega pa je samo sedežni organ in se velikokrat ne more v zadostni meri posvetiti problematiki na določenih področjih dela (npr. smučišča, pirotehnika v decembrskem času in javne prireditve tekom celega leta). Novi inšpektor do konca leta 2015 še ni samostojno opravljal inšpekcijskih nadzorov, temveč se je za samostojno delo še uvajal. S samostojnimi nadzori je začel v začetku leta 2016.

Ne glede na vse, se je z novimi pristopi vodenja in optimizacijo delovnih procesov zagotovilo, da je manjše število zaposlenih opravilo bistveno več aktivnosti in posledično dela, kot ga je večje število zaposlenih v preteklih letih. Ključni rezultati so razvidni iz naslednjega prikaza.

Graf 2: Število inšpekcijskih nadzorov, prekrškovnih zadev, stroškov postopka in števila zaposlenih 2011 – 2015

3 Inšpekcijski nadzori po področjih dela

3.1 Področje zasebnega varovanja

Zasebno varovanje v Republiki Sloveniji opravlja, ga ponuja ali o njem svetuje v okviru svoje usposobljenosti kot pridobitne dejavnosti gospodarska družba ali samostojni podjetnik. To dejavnost opravlja za naročnike, na podlagi pogodbenega odnosa posameznik, ki ima registrirano dejavnost, ima veljavno licenco in izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju (v nadaljevanju ZZasV-1).

Trenutno je v Sloveniji registriranih 154 subjektov, ki imajo najmanj eno izmed licenc na področju zasebnega varovanja. Varnostno podjetje ima lahko 8 različnih vrst licence. V celotni panogi je trenutno med 6500-6800 oseb, ki poseduje službeno izkaznico varnostnika. Področje zasebnega varovanja je zaradi obsega števila zavezancev in problematike eno izmed prioritarnih področij dela IRSNZ. Temu primerno je tudi razporejeno razmerje števila inšpekcijskih nadzorov v primerjavi z ostalimi področji dela.

Cilj inšpekcijskega nadzora na področju zasebnega varovanja v letu 2015 je bil okrepitev in večja dinamika inšpekcijskih nadzorov pri zavezancih, ki organizirajo javne prireditve kot svojo redno registrirano dejavnost v svojih poslovnih prostorih, saj je tu v preteklosti prihajalo do dogodkov s tragičnimi posledicami. Gre predvsem za nočne lokale in diskoteke, ki v svojih prostorih organizirajo javne prireditve. Okrepljen je bil tudi inšpekcijski nadzor nad zavezanci, ki izvajajo prevoz denarja ter drugih vrednostnih pošiljk.

IRSNZ je v letu 2015 na področju zasebnega varovanja izvedel skupno 416 inšpekcijskih nadzorov. Največ nadzorov je bilo izvedenih pri imetnikih licenc oziroma zasebno varnostnih subjektih in sicer 194. Gre predvsem za nadzore, ki so bili izvedeni na sedežih varnostnih služb oziroma na posameznih objektih oziroma varovanih območjih, kjer so izvajali posamezne naloge. V teh nadzorih se je podrobneje nadziralo varnostna podjetja oziroma zasebno varnostne subjekte, predvsem glede izpolnjevanja ustreznih pogojev za opravljanje različnih vrst varovanj. Posebna skrb je bila namenjena zaznavanju kršitev pravic iz delovnega razmerja. Ugotovitve so bile odstopljene v nadaljnjo obravnavo pristojni delovni inšpekciji.

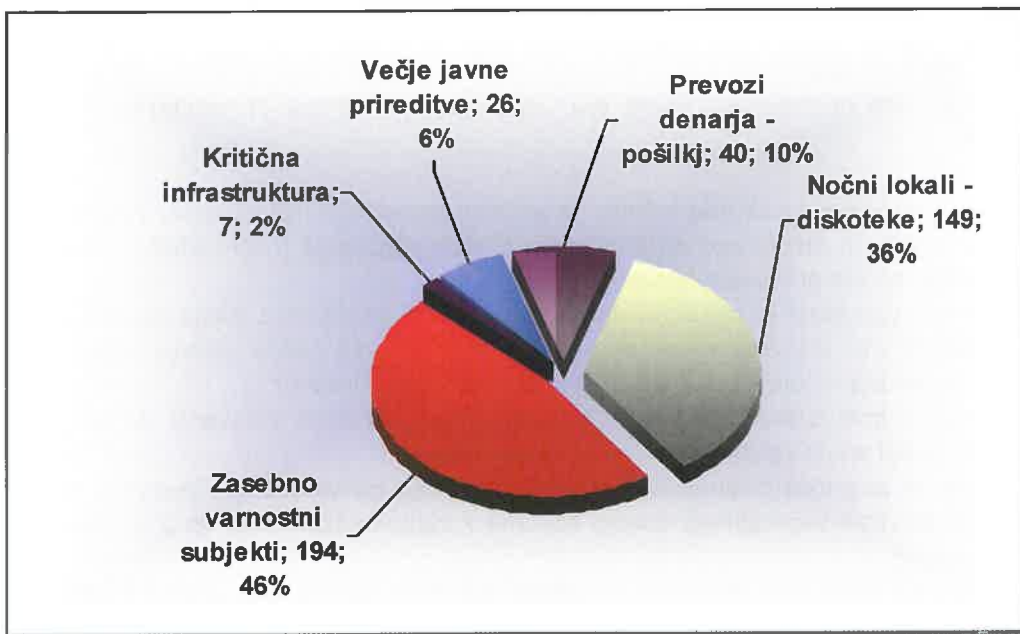
V nadzorih je bilo preverjeno tudi spoštovanje standardov na področju zasebnega varovanja. Na podlagi 13. člena ZZasV-1, so bili namreč pripravljene standardi, ki se uporabljajo na področju zasebnega varovanja. Standardi so bili sprejeti na podlagi Odredbe o določitvi standardov, ki so obvezni na področju zasebnega varovanja (Uradni list RS, št. 24/2012), veljati pa so začeli 26. 3. 2013, nadzorstvo nad spoštovanjem pa sodi pod pristojnost IRSNZ. V praksi se je namreč pojavilo vedno več izvajalcev, ki so oglaševali načrtovanje in izvajanje tehničnih sistemov, čeprav za to niso imeli ustreznih licenc.

Na podlagi Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah (Uradni list RS, št. 22/2010 – v nadaljevanju Uredba) je bilo opravljenih 149 inšpekcijskih nadzorov v nočnih lokalih in diskotekah, kjer so se odvijale javne prireditve.¹ Posebna skrb je bila namenjena tudi nadzoru večjih javnih zabavnih in športnih prireditev na prostem. IRSNZ je izvedel 26 inšpekcijskih nadzorov po celotni državi nad takimi prireditvami. Nadzori so bili izvedeni predvsem v večerno nočnem času in preko vikendov. Na ta način se je namreč preverjalo spoštovanje predpisov glede ustreznega varovanja gostinskih in nočnih lokalov v času javnih prireditev, posledično pa je to vplivalo na večjo stopnjo varnosti v lokalih. Izvedene so bile tudi skupne akcije tako samostojno kot tudi v sodelovanju s Policijo in drugimi inšpekcijskimi službami (predvsem tržna, delovna in požarna inšpekcija). Akcije in nadzori so po večini potekale ob koncu tedna (četrtek, petek, sobota) konstantno preko celega leta. Poseben poudarek je bil ob praznikih in v času turistične sezone ter v času novoletno-božičnih praznikov.

Tudi v letu 2015 se je nadaljevalo s sistematični inšpekcijski nadzori na področju varovanja prevoza denarnih in drugih vrednostnih pošiljk. Skupaj je bilo opravljenih 40 inšpekcijskih nadzorov, v katerih se je preverjalo predvsem izpolnjevanje pogojev, ki so določeni s Pravilnikom o načinu prevoza in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošiljk (Uradni list RS, št. 96/2005, 114/2006, 16/2008, 81/2008, 86/2009 in 17/2011 – v nadaljevanju Pravilnik). V spodnjem prikazu je prikazan delež inšpekcijskih nadzorov po posameznih področjih v okviru zasebnega varovanja.

¹ V sklopu inšpekcijskega nadzora pri zavezancih po Uredbi, je bil lahko izveden tudi inšpekcijski nadzor nad izvajanjem zasebnega varovanja, se pravi pri zavezancu, imetniku licence po ZZasV-1, ki je izvajal storitve zasebnega varovanja na podlagi pogodbe z naročnikom, zavezancem po Uredbi.

Graf 2: Delež inšpekcijskih v okviru zasebnega varovanja

Problematika, ki je bila zaznana v inšpekcijskih nadzorih se je odražala predvsem v zaposlovanju in prezaposlovanju varnostnikov od 2 do 5 ur tedensko, ipd..., čeprav »na primer že na eni prireditvi varnostniki delajo več ur«. Prav tako so bili zaznani primeri prirejanja evidenc glede dejanskega števila opravljenih ur. Problematično je bilo tudi razmerje glede izplačil opravljenih ur in kilometrine. Ti primeri so bili v nadaljnjo obravnavno odstopljeni delovni inšpekciji in finančni upravi RS. Zaznani so bili tudi primeri opravljanja nalog zasebnega varovanja z reditelji in trženje le teh ter pojav agencij, ki posredujejo delo, čeprav nimajo licence.

Najpogostejše nepravilnosti in kršitve:

Pri imetnikih licence po ZZasV-1 oziroma zasebno varnostnih subjektih so bile najpogostejše nepravilnosti oziroma kršitve predvsem naslednje:

- ni bilo zaposlenega varnostnega menedžerja za nedoločen čas s polnim delovnim časom, ki opravlja naloge odgovorne osebe za opravljanje zasebnega varovanja ali je sam varnostni menedžer (1. točka 1. odstavek 19. člena ZZasV-1);
- ni bilo sklenjene pogodbe z varnostnim osebjem pred opravljanjem zasebnega varovanja (6. točka 1. odstavek 19. člena ZZasV-1 v povezavi z 11. členom ZZasV-1);
- ni bilo sklenjenega zavarovanja pred začetkom opravljanja dejavnosti pred odgovornostjo za škodo, ki bi utegnila nastati naročniku varnostnih storitev ali tretji osebi v zvezi z opravljanjem zasebnega varovanja, za zavarovalno vsoto, ki ne sme biti nižja od 42.000,00 EUR za posamezen zavarovalni primer oziroma od 84.000,00 EUR za vse zavarovalne primere v posameznem letu (15. člen ZZasV-1);
- izvajalec internega varovanja ni evidentiral vsebine in časa trajanja strokovnega izpopolnjevanja, prisotnosti varnostnega osebja, rezultatov preverjanja in podatkov o izvajalcu ter najmanj osem dni pred začetkom o kraju in času strokovnega izpopolnjevanja ni obvestil reprezentativnega združenja (3. odstavek 39. člena ZZasV-1);
- imetnik licence ali izvajalec internega varovanja ni pisno sporočil datuma sklenitve in prenehanja delovnega razmerja varnostnega osebja upravljavcu evidence v osmih dneh od nastale spremembe (2. odstavek 84. člen ZZasV-1);
- imetnik licence ni vodil evidence varnostnega osebja, evidence pogodb o opravljanju storitev zasebnega varovanja, evidence pritožb, evidence uporabe ukrepov varnostnika, plinskega razpršilca, službenega psa in strelnega orožja (5. odstavek 76. člena ZZasV-1);
- imetnik licence ni vodil predpisanih evidenc iz 76. člena ZZasV-1 s predpisanimi elementi (82. člen ZZasV-1);

- imetnik licence ni zagotavljal lastnega ali pogodbenega notranjega nadzora nad opravljanjem nalog varnostnega osebja z varnostniki nadzorniki in varnostnimi menedžerji, ki morajo biti strokovno usposobljeni za opravljanje nalog po programu, ki ga določi minister (12. člen ZZasV-1);
- varnostniki med opravljanjem nalog niso nosili delovne obleke (1. odstavek 61. člen ZZasV-1).

Najpogostejše nepravilnosti oziroma kršitve, ki so bile zaznane v inšpekcijskih nadzorih pri zavezancih po **Uredbi o obveznem organiziranju službe varovanja** (nočni lokali – diskoteke in javne prireditve) so bile predvsem naslednje:

- zavezanec ni vzpostavil ali zagotovil službe varovanja (1. odstavek 3. člena Uredbe);
- zavezanec ni imel izdelane ocene stopnje tveganja oziroma ocena stopnje tveganja za varovano območje ni imela predpisanih elementov (5. člen Uredbe);
- zavezanec ni imel izdelanega načrta varovanja oziroma načrt varovanja za varovano območje ni imel predpisanih elementov (6. člen Uredbe);
- zavezanec ni zagotovil minimalnega obsega varovanja na varovanem območju, tako z ustreznim številom varnostnega osebja oziroma z video-nadzorom (1. in 2. odstavek 8. člena Uredbe);
- zavezanec na varovanem območju ni izobesil seznama varnostnega osebja, ki trenutno izvaja naloge varovanja, s telefonsko številko vodje varovanja (6. člen Uredbe);
- zavezanec ni zagotavljal tekočega spremljanja trenutnega števila obiskovalcev na varovanem območju (5. odstavek 8. člena Uredbe);
- zavezanec ni zagotovil, da je kapaciteta lokala, ki je označena skladno z določbami, ki urejajo varstvo pred požari enaka kapaciteti navedeni v načrtu varovanja za varovano območje, na podlagi katere je določen minimalen obseg varovanja na varovanem območju (11. odstavek 6. člena Uredbe v povezavi z 5. odstavkom 8. člena Uredbe).

Pri izvajanju nadzora glede pravilnega izvajanja prevoza in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošilk, večjih nepravilnosti v letu 2015 ni bilo zaznanih. Še vedno so se pojavljale nepravilnosti v tem, da varnostniki niso bili opremljeni z neprebojnimi jopiči ali neprebojnimi srajcami, da se je prevoz opravljal z neustreznim vozilom.

Prekrškovni postopki

Poleg inšpekcijskih nadzorov je IRSNZ področju zasebnega varovanja vodili tudi prekrškovne postopke. Na področju zasebnega varovanja so inšpektorji v okviru inšpekcijskega postopka izrekli skupaj 316 sankcij za storjeni prekršek in sicer v 78 primerih globo in v 121 primerih opomin. V sankcije niso všteta opozorila (pisna in ustna), ki so jih inšpektorjih izrekli v postopkih za milejše kršitve. Največ kršitev je bilo ugotovljenih na podlagi ZZasV-1 in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah.

Preglednica 3: Izrečene sankcije po pravni podlagi 2011-2015

Pregled izrečenih sankcij, po zakonih – primerjava od 2011 do 2015															
	2011			2012			2013			2014			2015		
	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj
ZZasV	95	30	125	61	99	104	203	51	137	99	104	203	56	96	152
Uredba²	33	47	80	38	52	57	109	39	82	52	57	109	22	23	45
Uredba³													0	2	2
Skupaj	128	77	205	247	153	163	316	94	223	153	163	316	78	121	199

² Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah

³ Uredba o obveznem organiziranju varovanja

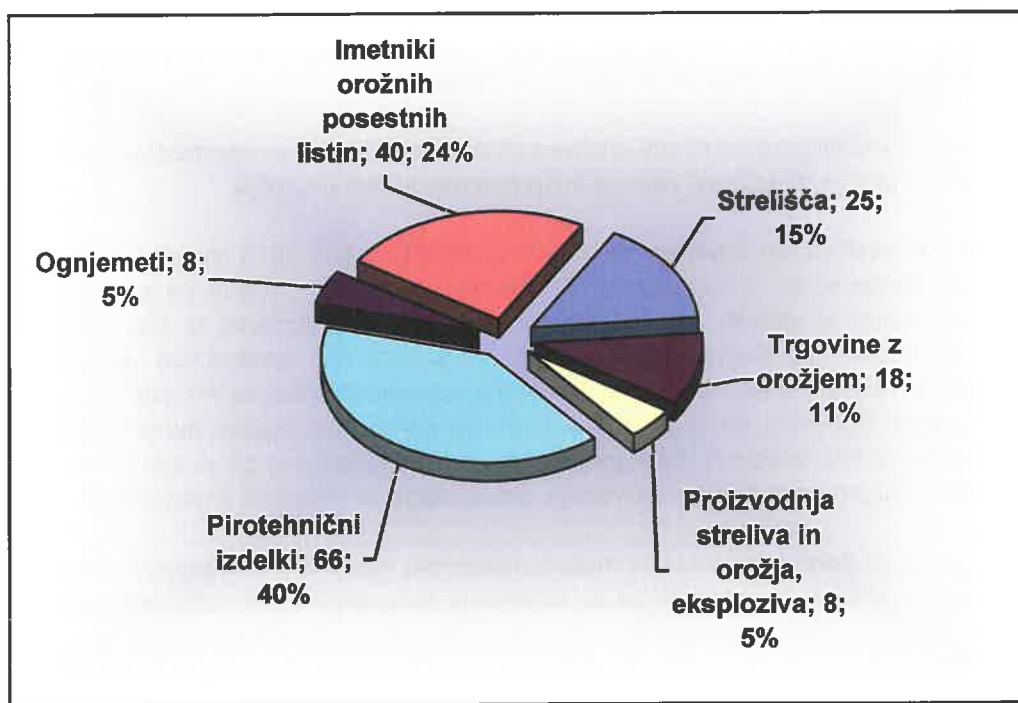
Zaradi ugotovljenih kršitev so inšpektorji v letu 2015 skupaj izrekli globe v višini 87.000,00 EUR in sicer 33.200,00 EUR zaradi kršitev določil ZZasV-1 ter 53.800,00 EUR, zaradi kršitve določil Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah. Največ sankcij za kršitve določil ZZasV-1 je bilo izrečenih zaradi neizpolnjevanja dolžnosti obveščanja (84. člen) imetnikov licenc ter službenih izkaznic v primeru sprememb oziroma pogrešitve, izgube ali tatvine. Največ sankcij za kršitve Uredbe o obveznem organiziranju varovanja na javnih prireditvah pa je bilo izrečenih zaradi nezagotavljanja minimalnega obsega varovanja (8. člen) na varovanih območjih, kjer sprejmejo do 300 obiskovalcev.

3.2 Orožje, eksploziva in pirotehnični izdelki

IRSNZ opravlja z skladu z določbami Zakona o orožju (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo in 35/09, v nadaljevanju ZOro-1) nadzor nad izvrševanjem določb pri pravnih osebah in podjetnikih, ki posedujejo orožje, se ukvarjajo s prometom orožja ali dejavnostjo strelišča. Tako je bil nadzor usmerjen predvsem v preverjanje pogojev za posest ali promet z orožjem, ustreznost poslovnih prostorov namenjenih za promet z orožjem, ustreznost skladišč orožja in streliva ter prostorov, kjer je shranjeno orožje in strelivo. Prav tako so bili nadzorovani tudi pogoji oziroma osebe, ki delajo neposredno z orožjem, pregledane predpisane evidence in ostala dokumentacija, ki se nanaša na orožje in strelivo, kupce orožja ter osebe, ki jim je bilo orožje zaupano.

Poleg tega IRSNZ izvaja nadzor tudi na področju pirotehničnih izdelkov, in sicer na podlagi Zakona o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih (Uradni list RS, št. 35/08 in 19/15, v nadaljevanju ZEPI). Podjetja, ki se ukvarjajo s trgovino na debelo, s pirotehničnimi izdelki tekom leta, predvsem pa v decembrskem obdobju zalagajo vse registrirane trgovine oziroma trgovce na drobno. Trenutno je v Sloveniji registrirano med 460 in 465 trgovcev na drobno.

Graf 3: Inšpekcijski nadzori v okviru orožja, eksploziva in pirotehničnih izdelkov

Skupaj so inšpektorji na področju orožja, eksploziva in pirotehnik v letu 2015 izvedli 165 inšpekcijskih nadzorov. Največ nadzorov na **področju orožja in eksploziva** je bilo izvedenih nad imetniki orožnih posestnih listov (različni klubi, strelske organizacije in drugi subjekti) in sicer 40. Nato so sledili inšpekcijski nadzori nad zagotavljanjem varnosti na streliščih, pri čemer so bili izvedeni tudi neposredni nadzori nad različnimi strelskimi tekmami in sicer je bilo skupaj izvedenih 25 nadzorov. Izvedeni so bili tudi nadzori v trgovinah z orožjem in nad trgovinami s

spletno prodajo, in sicer je bilo izvedenih 18 nadzorov. Delo je bilo usmerjeno v nadzor nad posameznimi »specialnostmi« kot so puškarji, predelava orožja, proizvodnja streliva, kjer je bilo izvedenih 8 nadzorov.

IRSNZ opravlja tudi nadzore **varnosti priprave in izvedbe ognjemetov** in sicer tako, da na zaprosilo upravne enote, ki izdaja dovoljenje za javno prireditev z ognjemetom, najprej pregleda elaborat o izvedbi ognjemetov in se nato po potrebi odloči tudi za nadzor na kraju samem. Tako je bilo pregledanih 8 elaboratov o izvedbi ognjemetov, 5 pa je bilo opravljenih nadzorov na kraju samem. Pri tem na načrtovanem območju ognjemetov ni bilo ugotovljenih ogrožanj življenja in zdravja ljudi ter njihovega premoženja zaradi padajočih nevarnih trdnih ali gorečih delcev po aktiviranju ognjemetnih izdelkov.

Na področju **eksplozivov za civilno uporabo** je IRSNZ opravil 6 nadzorov pri zavezancih, v zvezi z nabavo, hrambo in uporabo razstreliv in razstrelilnih sredstev pri minerjih. Ugotovljene manjše nepravilnosti so pomanjkljivo vodenje določenih evidenc. Po opozorilu inšpektorja so zavezanci pomanjkljivosti odpravili, in sicer že v času postopka nadzora ali pred potekom zadanega roka. Omeniti velja tudi, da so vsi minerji v času nadzora imeli predpisano certificirana razstreliva in razstrelilna sredstva s CE znakom priglašene EU organa, en pa ima že vzpostavljen računalniški sistem sledljivosti eksplozivov.

Na področju **delovanja strelišč** so bile prejete različne prijave oziroma pobude za izvedbo posameznih inšpekcijskih nadzorov. V nekaterih primerih so nadzore predlagali tudi drugi državni organi, ki so pri svojem delu zaznali problematiko na tem področju. IRSNZ se je na vse prijave v okviru možnosti tudi odzval in izvedel inšpekcijske nadzore. Pri tem je bil v enem primeru ugotovljen možen izlet krogel izven varovanega območja strelišča, zato je bila izdana začasna prepoved izvajanja streljanja, dokler se nevarnost ne odpravi. V primerih opravljanja pridobitne dejavnosti strelskih društev, je bila ugotovljena pomanjkljiva ali napačna registracija dejavnosti po predpisani metodologiji standardne klasifikacije. Zavezanci so ugotovljene nepravilnosti odpravljali v zadanih rokih. V enem primeru je bila na strelišču ugotovljena nedovoljena posest ponovno polnjenega streliva osebi brez predpisanega certifikata. Osebi je bil odrejen ukrep pridobitve tega certifikata, kar je oseba tudi opravila.

V zvezi z načrtovanimi spremembami orožne zakonodaje IRSNZ v okviru medresorske delovne skupine MNZ sodeluje pri pripravi zakonskih sprememb na tem področju.

Na področju **pirotehničnih izdelkov** so inšpektorji IRSNZ v letu 2015 izvedli 66 inšpekcijskih nadzorov, pri čemer so bili le ti enakomerno usmerjeni po državi, poudarek pa je bil dan tako na nadzor nad trgovci na debelo, kot tudi trgovce na drobno. Nadziranih je bilo tako 7 večjih trgovcev na debelo, pri čemer je bil nadzor pri posameznih zavezancih opravljen že v spomladanskem času. Na tak način se je preverjalo ustreznost pirotehničnih izdelkov še predno so bili ti poslani trgovcem na drobno. Nadzirani pa so bili tudi trgovci oziroma trgovine na drobno in sicer je bilo izvedenih 52 inšpekcijskih nadzorov, dodatno pa je bilo izvedenih še 7 inšpekcijskih nadzorov s področja proizvodnje, preizkušanja in obdelave pirotehničnih izdelkov.

Pri nadzoru nad pirotehničnimi izdelki v mesecu decembru inšpektorji v 44 primerih niso ugotovili nobenih kršitev. V štirih (4) primerih pa so inšpektorji zavezancu izdali ustno odločbo začasne prepovedi nadaljnje prodaje pirotehnik. In sicer v dveh primerih dokler oseba odgovorna za varno prodajo pirotehnik ne pridobi predpisanega certifikata o strokovni usposobljenosti, ter v tretjem primeru, ker je zavezanec prodajal izdelke, katerih glavni učinek je pok, označene kot izdelke katerih glavni učinek ni pok. V zadnjem primeru pa dokler na izdelku na vidnem mestu ne namesti predpisano varnostno opozorilo. V prvih dveh (2) primerih sta bila zoper zavezanca sprožena postopka o prekršku in sicer zoper pravno in odgovorno osebo. V tretjem primeru pa ne, ker je zavezanec pred potekom odrejenega roka izdelke označil, kot je zahteval inšpektor. V ostalih primerih so zavezanci na opozorilo inšpektorja ugotovljene nepravilnosti odpravili v času nadzora.

IRSNZ je v okviru hitrega obveščanja o nevarnih izdelkih na notranjem trgu (RAPEX) na podlagi zaprosila slovenske kontrolne točke TIRS obravnaval tudi prejeta obvestila in ugotovil, da noben naveden pirotehnični izdelek dan na notranji trg EU ni bil v prodaji na slovenskem trgu.

Na podlagi pozitivnih izkušenj sodelovanja v projektu PROSAFE JA 2011 se je IRSNZ ponovno vključil v projekt PROSAFE JA 2014 nadzora trga teh izdelkov in tako v mesecu decembru 2015 opravil odvzem petih vrst certificiranih pirotehničnih izdelkov pri šestih zavezancih uvoznikih ali distributerjih pirotehničnih izdelkov za potrebe testiranja pri priglašenem EU laboratoriju INSEMEX v Romuniji. Namen teh preskusov je preveriti skladnost izdelkov z ustreznimi certifikati.

Bistvene nepravilnosti in kršitve:

Pri nadzoru orožja, streliva, eksploziv so bile najpogosteje ugotovljene nepravilnosti pri vodenju evidenc in neustrezne mehanske zaščite prostorov, v katerih se nahaja orožje. Pri nadzorih na streliščih so bile najpogosteje ugotovljene nepravilnosti pri izvedbi zaščite smeri izstreljevanja krogel, za odpravo katerih so bili sprejeti ustrezni inšpekcijski ukrepi.

Na področju nadzora pirotehničnih izdelkov so bile najpogostejše in bistvene nepravilnosti predvsem naslednje:

- zavezanec ni imel pri sebi dokumentacije o opravljenem usposabljanju za ravnanje v primeru izrednih dogodkov;
- pirotehnični izdelki so bili naloženi previsoko, gasilnemu aparatu je potekel rok trajanja, prehodi v skladišču ali na prodajnem mestu so bili preozki;
- kupci so imeli prost dostop do pirotehnik;
- pirotehnik je bila izpostavljena sončni svetlobi;
- kontejner za prodajo pirotehnik, ni imel prostega prostora 3 metrov okoli njega;
- opravljanje prodaje brez dovoljenja za promet;
- opravljanje prodaje z osebami, katerim je poteklo potrdilo o strokovni usposobljenosti za varno delo s pirotehničnimi izdelki;
- v skladišču so bili še drugi predmeti poleg skladiščene pirotehnik in uporabljene so bile premajhne črke v oznakah opozoril in prepovedi na prodajnem mestu pirotehnik.

Ukrepi in prekrškovni postopki

Inšpektorji so na tem področju izvedli 28 prekrškovnih postopkov, v okviru katerih je bila v 12 primerih izrečena globa, v 16 primerih pa je bil kršiteljem izrečen opomin. V sankcije niso všteta opozorila (pisna in ustna), ki so jih inšpektorji izrekli v postopkih za milejše kršitve in sicer na kraju samem. Večji delež kršitev je bil zaznan na področju orožja, kjer je bilo izrečeno 13 sankcij.

Preglednica 4: Izrečene sankcije po pravni podlagi 2011-2015

Pregled izrečenih sankcij, po zakonih – primerjava od 2011 do 2015															
	2011			2012			2013			2014			2015		
	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj
ZEPI	18	0	18	2	0	2	28	3	31	6	8	14	3	3	6
ZOro	4	6	10	14	5	19	10	0	10	2	8	10	8	5	13
Uredba⁴										5	8	13	1	6	7
Uredba⁵													0	2	2
Skupaj	22	6	28	16	5	21	38	3	41	13	24	37	12	16	28

⁴ Uredba o posebnih zahtevah za objekte, v katerih so eksplozivi ali pirotehnični izdelki

⁵ Uredba o ukrepih pri uničevanju eksplozivov in pirotehničnih izdelkov

Zaradi ugotovljenih kršitev so inšpektorji v letu 2015 skupaj izrekli za 13.000,00 EUR glob in sicer 600,00 EUR zaradi kršitev določil ZEPI, 12.400,00 EUR, zaradi kršitve določil Zoro-1. Največ sankcij za kršitve določil Zoro-1 je bilo izrečenih zaradi neizpolnjevanja dolžnosti sporočanja lovskih ali strelskih organizacij pristojnemu organu o prenehanje članstva v organizaciji.

3.3 Varnost in red na smučiščih

Nadzor na smučiščih ureja krovni predpis Zakon o varnosti na smučiščih (Uradni list RS, št. 3/06 – uradno prečiščeno besedilo, 17/08 in 52/08 – popr., v nadaljevanju ZVSmuč). IRSNZ je izvajal nadzor nad varnostjo in redom na smučiščih tako, da je ugotavljal ali so na smučišču strokovno usposobljeni nadzorniki, v kakšnem številu in ali nadzorniki dejansko izvajajo nadzor na smučiščih. Prav tako je bilo preverjeno ali je upravljavec smučišča zagotovil na smučišču tak red, da je omogočeno varno smučanje ob upoštevanju samo-odgovornosti smučarjev. Preverjeno je bilo tudi ali upravljavci smučišč vodijo predpisane evidence, ki vsebujejo podatke o izrečenih ukrepih in razlogih za odvzem vozovnice ter ali upravljavci smučišč IRSNZ redno pošiljajo zapisnike o nesrečah na smučiščih in drugo.

Inšpektorji IRSNZ so v zimski sezoni 2014/2015 opravili 32 inšpekcijskih nadzorov na smučiščih in sicer s področja zagotavljanja njihove varnosti. Nadzore so opravljali 4 inšpektorji, ki so strokovno usposobljeni za nadzor na tem področju. Stanje je bilo relativno dobro, saj so inšpektorji v 23 primerih inšpekcijski postopek na kraju ustavili, kar pomeni, da ni bilo bistvenih nepravilnosti oziroma kršitev. Le v petih primerih (5) so inšpektorji izrekli na kraju opozorila skladno z določili Zakona o inšpekcijskem postopku. Večinoma so upravljavci smučišč ugotovljene nepravilnosti odpravili že v času inšpekcijskega nadzora, zato so bili postopki prav tako ustavljeni na kraju samem.

Bistvene nepravilnosti in kršitve:

Bistvene nepravilnosti, ki so jih inšpektorji ugotovili pri izvajanju inšpekcijskih nadzorov v zvezi zagotavljanjem varnosti in reda na smučiščih v skladu z določili ZVSmuč in predpisov, sprejetih na njegovi podlagi v sezoni 2014/15 so naslednje:

- nepopolni zapisniki o nesrečah na smučiščih (ni priloženih fotografij);
- na smučišču je bilo premalo nadzornikov (ponekod so bile evidence prirejene);
- nadzornika sploh ni bilo;
- nadzorniki na smučišču (smučarskih progah) niso izvajali nalog (1., 2., 6. alineje 1. odstavka 27. člena ZVSmuč). Zlasti pereče je bilo dejstvo, da nadzorniki niso opozarjali smučarje, da se ne sme smučati zunaj prog, po neurejenem smučarskem prostoru;
- na smučišču niso imeli obrazcev - potrdil o odvzemu vozovnice in tako tudi ni zagotavljal vodenja evidence o odvzetih vozovnicah;
- nadzornik še ni imel izdane izkaznice za nadzornika;
- brezrokavnik nadzornika ni bil ustrezen ali pa je bil pomanjkljivo označen;
- nadzorniku je potekla veljavnost izkaznice;
- nadzornik ni ukrepal, ko bi moral.

Zaradi ugotovljenih kršitev je bilo sprejetih 22 prekrškovnih odločitev. Od tega je bilo izrečenih 9 glob (v skupni višini 1.400 EUR) in 13 opominov.

Nesreče na smučiščih

Upravljavci smučišč morajo IRSNZ posredovati zapisnike o obravnavi nesreč na smučiščih. Pri posredovanju podatkov o prejetih zapisnikih o nesrečah velja dodati, da je neposredna primerjava sezon glede nesreč na smučiščih smiselna le ob hkratni navedbi števila obratovalnih dni ter obiskanosti smučišč. Ker IRSNZ nima na voljo teh podatkov, tovrstnih primerjav tudi ni bilo izvedenih.

IRSNZ na osnovi prejetih zapisnikih o nesreči na smučišču za smučarsko sezono 2014/2015 v svoji evidenci vodi 966 nesreč (v katerih je bilo udeleženih 1017 oseb), ki so se zgodile na 26

smučiščih. Od tega jih je bilo 36 s hudo telesno poškodbo⁶. V prejšnji smučarski sezoni 2013/2014 je IRSNZ prejel 642 zapisnikov o nesrečah na smučiščih, od tega je bilo 19 nesreč s hudo telesno poškodbo, v sezoni 2012/2013 1071 zapisnikov, od tega je bilo 21 nesreč s hudo telesno poškodbo, v sezoni 2011/2012 1075 zapisnikov, v sezoni 2010/2011 pa 1170.

Preglednica 5: Nesreče na smučiščih po vrsti telesne poškodbe – primerjava po letih

Telesna poškodba	Smučarske sezone				
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Huda	-	-	21	19	36
Lahka	-	-	1050	623	930
Skupaj	1170	1075	1071	642	966

Preglednica 6: Nesreče na smučiščih 2014/2015 po starostni strukturi

Telesna poškodba	Starost					Skupaj
	manj kot 13 let	od 13 do 24 let	od 25 do 44 let	45 let in več	ni podatka	
Huda	7	7	5	14	3	36
Lahka	233	264	255	229		984
Skupaj	240	271	260	243	3	1017

Delež domačih udeležencev (prebivalci Republike Slovenije) v nesrečah na smučiščih se je v sezoni 2014/2015 v primerjavi s prejšnjo sezono zmanjšal za 2 %, skupaj je bilo tako 78 % udeležencev v smučarskih nesrečah iz Slovenije. Razmerja udeležencev iz tujine ostajajo podobna kot v prejšnjih sezonah, največ je hrvaških državljanov (6 %), sledijo udeleženci Združenega kraljestva (4 %) ter Madžarske in Srbije (2 %).

Glede slovenskih smučišč lahko rečemo, da so le-ta varna, upravljavci se zavedajo pomembnosti elementa varnosti na smučiščih. Inšpektorji uspešno sodelujemo tako z inšpektorji Prometnega inšpektorata, kot tudi s policisti, ki svoje naloge opravljajo na smučiščih.

3.4 Detektivska dejavnost

Detektivsko dejavnost ureja Zakon o detektivski dejavnosti (Uradni list RS, št. 17/2011, v nadaljevanju: ZDD-1). Cilj inšpekcijskega nadzora na področju detektivske dejavnosti je bil dosleden nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje detektivske dejavnosti, nadzor nad vodenjem predpisanih evidenc pri imetnikih licenc, odkrivanju nedovoljenih dejavnosti, nad pridobivanjem in vrsto pridobljenih informacij in nad načinom varovanja podatkov, pridobljenih pri opravljanju detektivske dejavnosti.

Inšpektorji IRSNZ so v letu 2015 opravili 37 inšpekcijskih nadzorov s področja detektivske dejavnosti. V 22 primerih v času inšpekcijskega nadzora in v obsegu nadzora, pomanjkljivosti oziroma nepravilnosti pri izvajanju detektivske dejavnosti niso bile ugotovljene, zato je bil postopek ustavljen že na kraju nadzora in sicer skladno z 28. členom ZIN.

V 8 primerih pa so bile pomanjkljivosti sicer ugotovljene, vendar so jih detektivi odpravili še pred izdajo odločbe in o tem posredovali pisna dokazila, zato so bili inšpekcijski postopki ustavljeni s sklepom. Detektivom so bili tako izrečeni naslednji ukrepi:

- pet (5) opozoril po ZIN;
- osem (8) opozoril po Zakonu o prekrških;

⁶ Po Klasifikatorju telesnih poškodb po KZ.

Bistvene kršitve in nepravilnosti so bile predvsem naslednje:

- nepopolno vodenje evidenc oziroma vodenje v nasprotju s 45. členom ZDD-1;
- opravljanje detektivske dejavnosti brez pooblastila oziroma v nasprotju s 25. členom ZDD-1;
- opravljanje detektivske dejavnosti brez zavarovane odgovornosti za škodo, ki bi utegnila nastati stranki ali tretjim osebam in izvira iz opravljanja detektivske dejavnosti;
- nespoštovanje določbe prvega odstavka 21. člena ZDD-1, ko detektiv v predpisanem roku ni vrnil certifikata o licenci in detektivske izkaznice;
- kršitev 3. člena ZDD-1, ko detektiv kot poslovni subjekt ni bil vpisan v Poslovnem registru Slovenije.

Za prekrške s področja detektivske dejavnosti je bilo izrečenih 6 sankcij, od tega dve (2) globi (skupni izrečen znesek glob 800 EUR) in 4 opomini.

Področje detektivske dejavnosti IRSNZ ocenjuje kot neproblematično, saj so nadzori pokazali, da imajo detektivi poslovanje relativno dobro urejeno. Še več pozornosti bo v prihodnosti na tem področju namenjeno subjektom, ki oglašujejo tovrstno dejavnost, pri čemer obstaja verjetnost, da za to nimajo ustreznih licenc.

3.5 Tajni podatki

Nadzor na področju tajnih podatkov je bil usmerjen predvsem v državne organe in organizacije, ki jim je izdano varnostno dovoljenje. Pri izvedbi inšpekcijskega nadzora na področju tajnih podatkov je bila izvedena podrobna kontrola nad izvajanjem in vodenjem evidenc varnostnih dovoljenj ter preverjanje izpolnjevanja pogojev, na podlagi katerih je organizacija prejela varnostno dovoljenje, preverjanje vzpostavljenega notranjega nadzora, preverjanje sistema določanja, označevanja in varovanja tajnih podatkov ter sistema dostopa do tajnih podatkov.

Inšpektorja IRSNZ sta v letu 2015 opravila 8 inšpekcijskih nadzorov, v okviru katerih je bilo izvedenih 29 pregledov. V določenih primerih je šlo namreč za zelo obsežne nadzore, ki so trajali več dni zapored. V večini primerov so bile ugotovljene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, saj je bilo ugotovljeno, da zavezanci nimajo vzpostavljenih vseh predpisanih prostorskih in organizacijskih pogojev za obravnavanje tajnih podatkov. Samo v 1 primeru je bil inšpekcijski postopek zaključen takoj na kraju, saj ni bilo ugotovljenih večjih nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti.

Bistvene kršitve in nepravilnosti so bile predvsem naslednje:

- pomanjkljivo vodene evidence zaposlenih, ki imajo dostop do tajnih podatkov;
- neizpolnjevanje predpisanih pogojev za obravnavanje tajnih podatkov stopnje tajnosti;
- ni bilo vzpostavljenih predpisanih prostorskih in organizacijskih pogojev za obravnavanje tajnih podatkov stopnje tajnosti ZAUPNO in TAJNO;
- dokumenti, ki vsebujejo tajne podatke so bili nepravilno označeni;
- pri dokumentih se ne izdeluje ocena možnih škodljivi posledic;
- nepravilno se vodi evidenca dovoljenj za dostop do tajnih podatkov;
- notranji akt, ki se ga vodi oziroma pripravi po 38. členu ZTP, je bil neustrezen oziroma ga zavezanec sploh ni imel.

Zaradi ugotovljenih kršitev je bil v petih primerih uveden prekrškovni postopek, v vseh petih primerih pa je bil kršiteljem z odločbo o prekršku izrečen opomin.

4 Skupni inšpekcijski ukrepi, upravni postopki

V letu 2015 je bilo izrečenih skupaj 288 upravnih ukrepov in sicer so bile izdane 3 odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti, poleg tega pa je bilo izdanih 32 odločb o odpravi nepravilnosti

(ureditvene odločbe), izrečena so bila tudi upravna opozorila po ZIN in sicer v 253 primerih. Podrobni podatki v primerjavi s prejšnjimi leti so razvidni iz spodnje preglednice.

Preglednica 7: Število in struktura upravnih ukrepov po letih 2011-2015

UKREP	2011	2012	2013	2014	2015
Odločbe o prepovedi opravljanja dejavnosti	24	9	16	13	3
Odločbe o odpravi nepravilnosti (ureditvene odločbe)	80	65	69	57	32
Upravna opozorila po ZIN	152	104	369	125	253
Upravni ukrepi skupaj	256	178	454	195	288

Iz preglednice 7 je razvidno, da je bilo v letu 2015 izrečenih sicer več upravnih ukrepov v primerjavi z letom 2014 (195), vendar predvsem na račun izrečenih opozoril po ZIN. To je vsekakor dober pokazatelj, saj podatki potrjujejo, da so zavezanci v nadzorih že takoj ali pa v postavljenem roku odpravili ugotovljene nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, zaradi česar so inšpektorji zavezancu izrekli zgolj opozorilo. Temu pritrujeta tudi podatka, da so inšpektorji samo 3 primerih izrekli prepoved opravljanja dejavnosti (v letu 2014 – 13 primerov), prav tako pa je bilo manj primerov, ko je bilo potrebno zavezancu izdati ureditveno odločbo o odpravi nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti.

Preglednica 8: Odločanje o upravnih zadevah na prvi stopnji po letih 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Število nerešenih upravnih zadev, prenesenih iz preteklega obdobja	41	146	126	107	611 ⁷
Število začelih upravnih zadev	453	318	502	563	634
Število ustavljenih upravnih postopkov	274	222	322	343	232
Število upravnih zadev, rešenih v zakonitem roku	363	338	521	556	580
Skupno število nerešenih upravnih zadev ob koncu leta	135	126	107	118	659
Število prejetih pritožb	11	15	10	17	13
Število zavrženih pritožb na I. stopnji	0	0	0	2	0
Število nadomeščenih odločb z odločbo organa prve stopnje	1	0	0	0	1
Število rešenih pritožb na I. stopnji	1	15	0	6	1
Število pritožb, odstopljenih v reševanje organu II. stopnje	10	0	10	11	3

Iz preglednice 8 je razvidno, da se je število nerešenih upravnih zadev konstantno zmanjševalo vse do leta 2014. Tudi v letu 2015 lahko govorimo o zmanjšanju nerešenih zadev na število 100. Namreč nov informacijski sistem, ki je bil v IRSNZ uveden v letu 2015, všteta v stare prekrškovne zadeve tudi klasifikacijski znak 061, namreč v preteklem obdobju se je za upravne kot tudi prekrškovne zadeve uporabljal klasifikacijski znak 061. Ostali podatki ostajajo na podobnem nivoju, kot v letu 2014, nekateri pa so se celo izboljšali.

⁷Zaradi novega informacijskega sistema EUPP, ki naredi avtomatsko statistiko o upravnih zadevah, v katerih šteje upravne zadeve na osnovi klasifikacijskega znaka 061, prihaja do napačnega prikaza nerešenih zadev, saj se je v prvih letih dela inšpektorata uporabljalo isti klasifikacijski znak za upravne zadeve in hitri prekrškovni postopek. Na podlagi razpoložljivih podatkov ocenjujemo, da se giblje realna vrednost okoli 100.

5 Skupni pregled prekrškovnih postopkov

Pri vodenju prekrškovnih zadev, je bilo v prekrškovnih postopkih v letu 2015 sprejetih skupaj 635 odločitev, od tega 443 odločb (209 glob od katerih jih je bilo 18 izrečenih s plačilnim nalogom in 234 opominov). Poleg tega je bilo izrečeno še 192 opozoril za storjen prekršek po ZP-1, od tega jih je bilo kar 152 izrečenih v okviru inšpekcijskih pregledov.

Preglednica 9: Statistika prekrškovnih sankcij po vrsti in po posameznih zakonih po letih 2011-2015 (opozorila niso vključena)

Pregled izrečenih sankcij, po zakonih – primerjava od 2011 do 2015															
	2011			2012			2013			2014			2015		
	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj	globa	opomin	skupaj
ZZasV	95	30	125	61	51	112	86	51	137	99	104	203	56	96	152
ZPPreb	141	184	325	72	79	151	116	57	173	65	65	130	81	59	140
Uredba ⁸	33	47	80	38	24	62	43	39	82	52	57	109	22	23	45
ZIN	13	2	15	14	6	20	17	10	27	27	2	29	16	2	18
ZVRK	8	0	8	8	20	28	3	51	54	15	3	18	0	0	0
ZEPI	18	0	18	2	0	2	28	3	31	6	8	14	3	3	6
Uredba ⁹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	8	13	1	6	7
ZVSmuč	13	12	25	7	4	11	28	5	33	6	5	11	9	13	22
ZOro	4	6	10	14	5	19	10	0	10	2	8	10	8	5	13
ZDru	4	18	22	4	4	8	0	4	4	4	4	8	4	4	8
ZDD	0	0	0	0	0	0	2	5	7	3	2	5	2	4	6
ZVPNPP	0	0		2	2	4	0	4	4	2	2	4	0	6	6
ZOlzk	11	9	20	1	2	3	2	3	5	1	1	2	0	0	0
ZLV	2	7	9	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0
ZIKS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
ZPLD	0	2	2	1	0	1	3	0	3	1	0	1	0	0	0
ZVDZ	0	0	0	1	4	5	2	0	2	0	0	0	3	0	3
ZVCP	7	2	9	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZTP	0	1	1	16	4	20	2	1	3	0	0	0	0	5	5
Uredba ¹⁰	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Uredba ¹¹	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Skupaj	349	320	669	247	205	452	340	232	572	289	271	560	209	234	443

Od skupaj 443 izrečenih sankcij, jih je bilo največ izrečenih na področju zasebnega varovanja, in sicer zaradi kršitev določb ZZasV-1 (56 glob in 96 opominov) in Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah (22 glob in 23 opominov). Sledi delež sankcij s področja Zakona o prijavi prebivališča (81 glob in 59 opominov).

⁸ Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah

⁹ Uredba o posebnih zahtevah za objekte, v katerih so eksplozivi ali pirotehnični izdelki

¹⁰ Uredba o ukrepih pri uničevanju eksplozivov in pirotehničnih izdelkov

¹¹ Uredba o obveznem organiziranju varovanja

Skupna višina izrečenih glob je znašala 134.890,38 EUR. Višina stroškov postopkov pa je znašala 19.884,00 EUR.

Reševanje zaostankov iz preteklih let

IRSNZ je na podlagi takratnega Zakona o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju ZVCP-1) v letih 2008, 2009 in 2010 na letni ravni prejemal okoli 16.000 predlogov za uvedbo postopka o prekršku. IRSNZ je zaradi velikega obsega prejetih zadev in glede na razpoložljive kadrovske resurse, uspel obravnavati zgolj del prejetih zadev. Zato je v letih 2008, 2009 in 2010 ostalo nerešenih skupno 26.382 zadev.

Z optimizacijo delovnih procesov in izboljšanjem učinkovitosti poslovanja, se je v letu 2013 in 2014 aktivno pristopilo k reševanju tudi teh zadev. Vse zadeve so bile dokončno uspešno rešene v prvi polovici leta 2015.

6 Zaključek

Rezultati dela kažejo, da je IRSNZ v letu 2015 bistveno izboljšal ključne kazalnike, ki izkazujejo učinkovito in uspešno delovanje organa. Po zmanjšanju števila nadzorov v obdobju 2011 - 2012, se je stanje v letu 2013 ponovno izboljšalo, trend povečevanja pa se je konstantno nadaljeval tudi v letu 2014 in 2015.

Ocenjujemo, da je v letu 2015 IRSNZ naloge iz svoje pristojnosti izvajal zelo uspešno na vseh področjih dela, ter da je hkrati dosegal cilje, v skladu s sprejetimi strateškimi usmeritvami in prioritetami. Slednje so bile usmerjene predvsem na področja, kjer bi lahko bila zaradi nespoštovanja predpisov neposredno ogrožena človeška življenja ali zdravje ljudi ali storjena večja materialna škoda. Statistični kazalci in drugi podatki potrjujejo, da je IRSNZ opravljal svoje delo učinkovito in v skladu s poslanstvom. Seveda je vseskozi prihajalo do različnih organizacijskih in vsebinskih težav, vendar je s pravočasnim zaznavanjem in pravilnim pristopom, vse težave sproti uspešno reševal in odpravljal.

mag. Mitja Perko
glavni inšpektor
inšpektor višji svetnik

